

Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr BV 1554	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering Trondheim	Gradering
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr NGU 1251 A	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Kalksteinforekomster i Tysfjord kommune, Nordland 1974				
Forfatter Øvereng, Odd		Dato 24.05 1974	Bedrift NGU	
Kommune Tysfjord	Fylke Nordland	Bergdistrikt Nordlandske	1: 50 000 kartblad 13312 13313	1: 250 000 kartblad
Fagområde Geologi Geokjemi	Dokument type	Forekomster Klubben Nes Kjaarnes Kjærvika Solhaug, Hulløya Straumen		
Råstofftype Industrimineral Byggeråstoff	Emneord Kalkstein			
Sammendrag				

Råstoffundersøkelser i Nord-Norge
NGU rapport nr. 1251 A

Befaring av
KALKSTEINSFOREKOMSTER
i Tysfjord kommune, Nordland
1974

Oppdrag : NGU med tilskudd fra A/S Norcem
NGU rapport nr. : 1251 A
Arbeidets art : Befaring av kalksteinsforekomster i Indre Tysfjord,
Nordland
Tid : 25. april 1974
Ansvarlig leder : Odd Øvereng, geolog

Analysearbeidet er utført under ledelse av lab. ing. Birger T. Andreassen.

Bilag: 1251A-01. Topografisk kart som viser beliggenheten av de
befarte lokalitetene M 1:50 000.
1251A-02. Utsnitt av geologisk kart: "Tysfjord", S. Foslie,
NGU publ. nr. 149. M 1:100 000.

Norges geologiske undersøkelse
Leiv Eirikssons vei 39
postboks 3006, 7001 Trondheim
Tlf. (075) 20166.

Den 25. april 1974 foretok overingeniør K. Varn fra A/S Norcem og geolog O. Øvereng fra Norges geologiske undersøkelse en befaring av 6 forskjellige kalksteinsforekomster i Indre Tysfjord. Befaringen ble foretatt med båt fra Kjøpsvik.

Opptakten til befaringen var et TV program hvor representanter fra Tysfjord kommune trakk fram to forekomster i Indre Tysfjord hvor det muligens fantes kalkstein av en slik kvalitet at den kunne brukes som tilskudd til en eventuell utvidelse av sementproduksjonen i Kjøpsvik.

De kjemiske analysene er utført av Norges geologiske undersøkelse, Kjemisk avdeling.

Følgende områder ble befart:

1. Klubben
2. Nes
3. Kjaarnes
4. Kjærvika
5. Solhaug, Hulløya
6. Straumen

Forekomstenes beliggenhet er merket av på bilag 1251A-01.

Med unntak av forekomsten inne ved Straumen (innerst i Sørfjorden) ligger de befarte kalksteinsdragene i en synklinal, som av S. Foslie 1941, NGU publ.nr. 149, blir omtalt som Kjøpsvik-Grunnfjord-synklinalen. Synklinalen er bygget opp av omdannede sedimenter av kambro-silurisk alder.

De befarte kalkstein- og kalkskiferdragene er merket av på Foslies geologiske kart fra 1931 (bilag 1251A-02).

1. Klubben

Forekomsten ligger på nordsiden av Storvika. Her undersøkte vi et ca. 40 m mektig kalksteinsdrag som skjærer gjennom Klubben. Kalksteinsdraget ligger i sterkt granittinjisert glimmerskifer.

Kalksteinen er blågrå av farge, middelskornet og utpreget foliert. De mørke lagene som gir kalksteinen dens folierte utseende, består hovedsakelig av kvarts, glimmer og feltspat. Glimmeraggregater opptrer dessuten som mørke spetter spredt gjennom hele bergarten. Kalkstein er videre sterkt injisert av årer og

slirer av granittisk materiale. Hvor draget lot seg vurdere, kunne man iakttatte flere opptil 20-30 cm mektige lag av glimmerskifer. Gjennomgående slepper med klorittbelegg er vanlig i dette området.

Det ble tatt en representativ samleprøve for kjemisk analyse. Resultatet av analysen var:

9.9 % CaCO_3 (kalkspat)

10.1 % $\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$ (dolomitt).

Som analyseresultatet viser, er "kalksteinen" av meget dårlig kvalitet. En økonomisk utnyttelse av denne forekomsten synes helt utelukket.

2. Nes

Forekomsten består av et kalksteinsdrag som følger kysten fra Storvika i nord over en distanse på ca. 600 m før det på ny forsvinner ut i sjøen. I følge Foslie 1941 ligger dette kalksteinsdraget i forlengelsen av kalksteinsdraget ute på Klubben. Ut fra en makroskopisk vurdering av kalksteinsdraget sammenholdt med dets stratigrafiske beliggenhet, synes dette å være en rimelig antagelse. De forurensende elementer, som her synes å ha en meget stor utbredelse, er de samme som ute på Klubben.

Mektigheten varierer fra ca. 150 m i nord til ca. 20 m i syd.

Fra denne forekomsten er det analysert en representativ samleprøve, som ga følgende resultat:

16.6 % CaCO_3

13.7 % $\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$

Analyseresultatet viser at "kalksteinen" også her er av meget dårlig kvalitet.

3. Kjaarnes

Ute på Kjaarneset går det i sjøen tre N-S gående kalksteinsdrag. Dragene ligger her i et område med sterk overdekning og lavt relieff. Undersøkelsen ble derfor lagt til strandområdet.

"Kalksteinen" i det østligste av dragene, som også er det bredeste (ca. 40 m), er makroskopisk av samme typen som på Nes og Klubben. Foslie (1941) har også antydnet en sammenheng mellom disse tre lokalitetene. De forurensende elementer og deres utbredelse er her det samme som i de ovenfornevnte forekomster.

Det er analysert en representativ samleprøve fra dette draget:

23.3 % CaCO_3

8.7 % $\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$

Det midterste av kalksteinsdragene, hvis bredde er av størrelsesorden 2-3 m, ble bare iaktatt hist og her innover langs østsiden av Vika. "Kalksteinen" er her av samme som i det østligste draget.

Det vestligste av dragene går i sjøen innerst i Vika. Mot øst grenser det opp til en hornblendeskifer.

Kalksteinen i dette draget er noe lysere og noe mer grovkrystallinsk enn kalksteinen på de foran nevnte lokalitetene. De forurensende elementer synes her å være langt større enn i de forannevnte dragene. I tillegg opptrer linser og smale ganger av amfibolitt. Deres opptreden er vist på nedenforstående bilde.

Bildet viser kalkstein med linser og ganger av amfibolitt (mørk blå av farge). De oppstikkende smale rygger er skikt av glimmer og kvarts.

Fra dette draget ble det tatt en enkelt prøve (utsøkt) og en representativ samleprøve.

Analyseresultat:	81.3 % CaCO_3	}	utsøkt prøve
	2.3 % $\text{CaMg}(\text{CO}_3)_3$		
	49.4 % CaCO_3	}	samleprøve
	5.0 % $\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$		

Analyseresultatene sammenholdt med feltobservasjonene skulle tilsi at "kalksteinen" i de tre dragene ved Kjaarnes er helt uten økonomisk interesse.

4. Kjærvika

De tre kalksteinsdragene ute på Kjaarnes strekker seg sydover forbi Kjærvika. Her ble kalkdragene på ny undersøkt uten at det ble påvist noen endring i kalksteinstypen, typen av forurensninger og deres utbredelse.

5. Solhaug (Hulløya)

På sydenden av Hulløya skjærer det seg inn en liten mulde av "kalkstein" og granittintrudert glimmerskifer. "Kalksteinen" er tynnskifrig og så sterkt forurenset av glimmer, at kalkglimmerskifer er en mer dekkende betegnelse på bergarten. En nærmere undersøkelse av "kalksteinen" i dette området falt derfor bort.

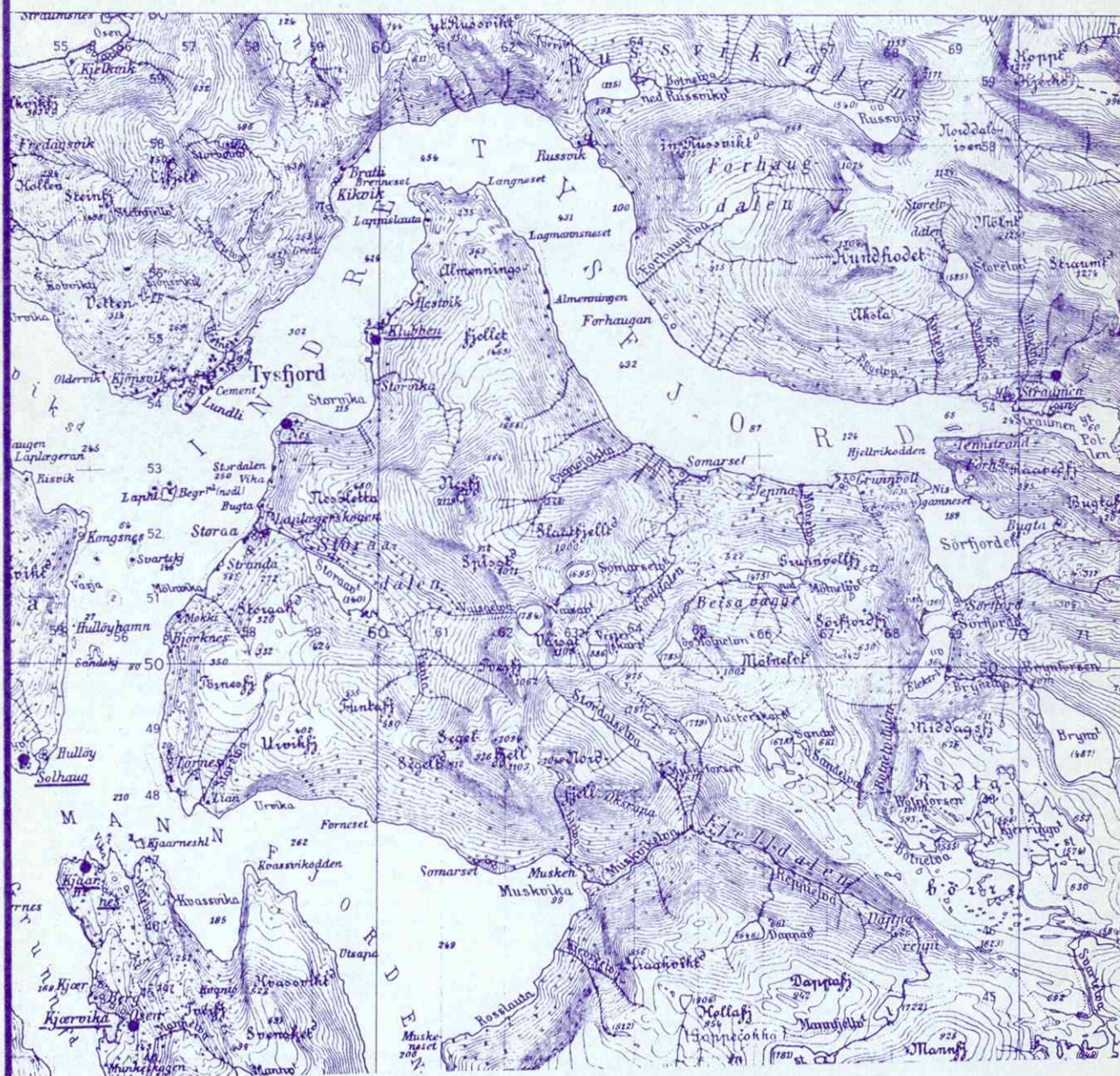
6. Straumen

Innerst i Sørfjorden på nordsiden av Straumen er det på Foslies kart 1941 merket av et større kalksteinsdrag. Kalksteinsdraget ligger oppe i en tilnærmet loddrett fjellside, med flere hundre meter med overfjell. På grunn av de topografiske forhold synes det unødvendig med en nærmere undersøkelse av dette draget.

Under befaringen i Indre Tysfjord ble det ikke funnet kalkstein av en slik kvalitet at den kan tenkes utnyttet som tilskuddsstein til fabrikken i Kjøpsvik.

Trondheim, den 24. mai 1974.

Odd Øvereng
geolog

NGU, NORD-NORGEPROSJEKTET 1974
 LOKALITETSKART
 TYSFJORD KOMMUNE, NORDLAND

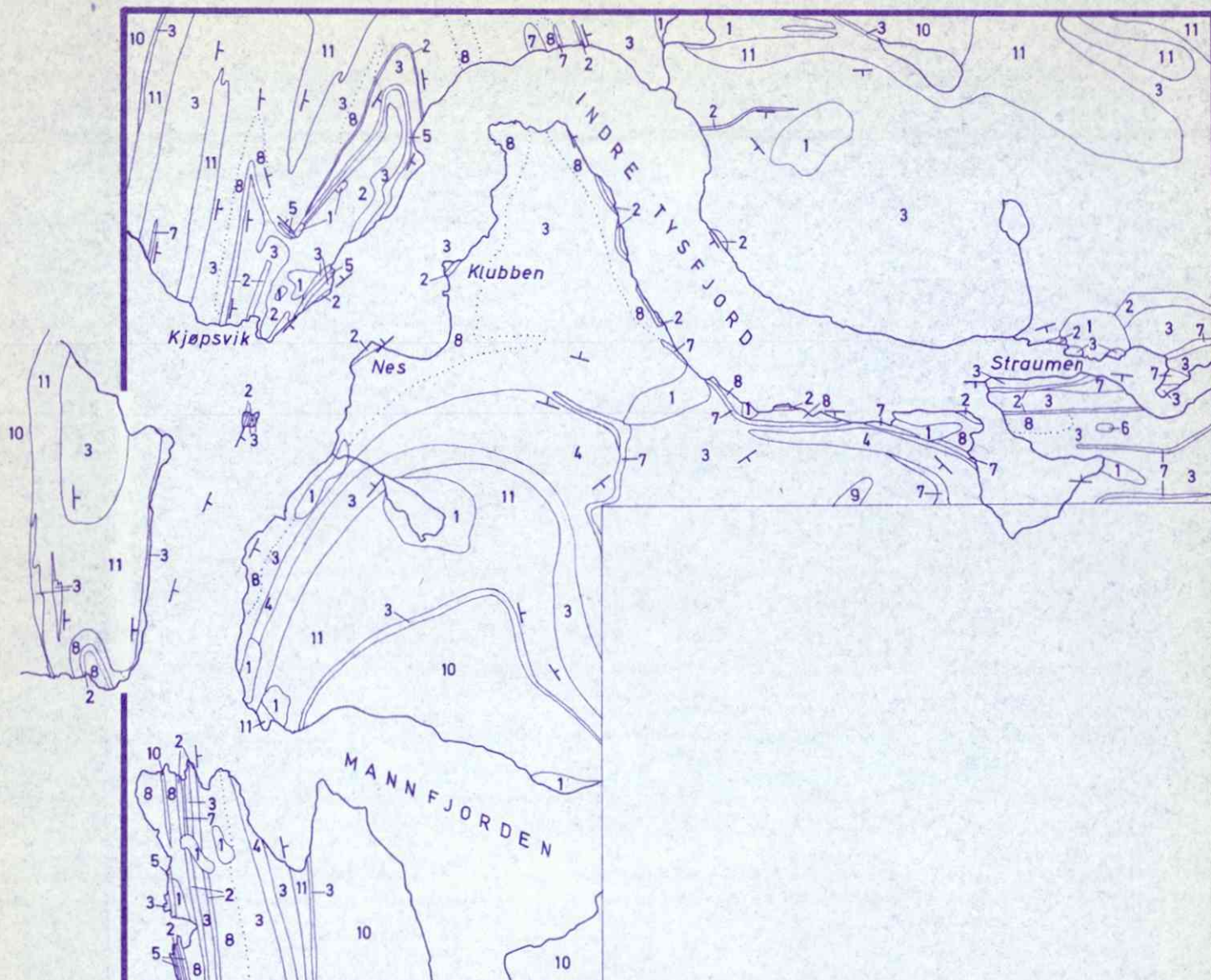
MÅLESTOKK
 1:100000

MÅLT	
TEGN	
TRAC ALH	JULI - 74
KFR O.O.	

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE
 TRONDHEIM

TEGNING NR
 1251A-01

KARTBLAD (AMS)
 1331 III

1	Overdekket	7	Amfibolitt og hornblendegabbro
2	Kalkmarmor	8	Granittintrusjoner i skifer, rikelig
3	Gl.skifer og -gneis, undre avd.	9	Trondhemitt etc.
4	Kalkglimmerskifer	10	Mikroklingranitt
5	Kvartsitt	11	Mikroklingranitt -gneis
6	Serpentinkupper	Y	Strøk og fall

UTSNITT AV GEOLOGISK KART "TYSFJORD M10" AV S.FOSLIE 1931

NORD-NORGESPROSJEKTET 1974
NORCEM A/S
TYSFJORD, NORDLAND

MÅLESTOKK
1:100000

MÅLT	
TEGN.	
TRAC. ALH	JUNI -74
KFR.	

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE
TRONDHEIM

TEGNING NR.
1251A-02

KARTBLAD (AMS)
1331 II